

DOI 10.29254/2077-4214-2023-3-170-8-11

UDC 611.9 + 616⁰⁸⁹(092)

*Bilash S. M., Koptev M. M., Pirog-Zakaznikova A. V., Kononov B. S., Donchenko S. V.,
Oleksiienko V. V., Oliinichenko Ya. O., Mamai O. V.*

PROFESSOR OLENA MYKOLAIVNA PRONINA
(To the 65th anniversary of birthday)
Poltava State Medical University (Poltava, Ukraine)

s.bilash@pdmu.edu.ua

August 7, 2023, marked the 65th anniversary of the birthday of Olena Mykolaivna Pronina, professor of the Department of Anatomy with Clinical Anatomy and Operative Surgery of the Poltava State Medical University.

Olena Mykolaivna was born in Kharkiv in the family of an employee. Her parents worked at the Kharkiv Tractor Factory. The father headed one of the workshops of this factory, and the mother worked as a technological engineer.

After graduating from high school, she expressed a desire to enter the medical faculty of the Kharkiv State Medical Institute. After the first unsuccessful attempt to enter this institute, Olena Mykolaivna got a job as a nurse in the operating unit of the 25th Clinical Hospital in Kharkiv, where she worked for two years.

During 1977-1978, due to a difficult financial situation, Olena Mykolaivna had to work as a worker in the tool department of the Kharkiv Tractor Factory. But all this time, her dream of mastering the profession of a doctor did not leave her, so fate brought Olena Mykolaivna to Poltava, to the walls of the Poltava Medical Stomatological Institute. After the interview, she was enrolled in the preparatory department. After graduating with excellent results in 1979, Olena Mykolaivna became a first-year student of the medical faculty of the Poltava Medical Stomatological Institute. Thus, after graduating from school, it took four years for her to achieve her goal in life.

During her study at the medical faculty, Olena Mykolaivna showed herself to be a capable and goal-oriented student, constantly combining her excellent studies with active participation in social work at the course and faculty.

In 1985, she brilliantly graduated from the institute with a diploma with honour and was recommended for scientific work by the decision of the Institute's Academic Council.

The fate of her further life was closely connected with the Department of Operative Surgery and Topographic Anatomy, headed by academician M.S. Skrypnikov, also the institute's rector.

Olena Mykolaivna always treated public assignments with great responsibility, which hardened her as a person and shaped her for her future work as a leader.

Even in her student years, Olena combined excellent studies with community service and worked as a preparator at the Department of Operative Surgery and Topographic Anatomy.

After completing her studies at the medical faculty, Olena Mykolaivna was enrolled as a senior laboratory assistant at the Department of Operative Surgery and Topographic Anatomy. In 1987, she was elected to assistant at her native department. During her years as an assistant in the department, she proved herself only on the positive side. That is why, in 1991, she was elected senior teacher of the department. During the entire period at the department, Olena Mykolaivna worked on improving her

pedagogical skills and shaping herself as a scientist.

The development of Olena Mykolaivna as a teacher and scientist was inextricably connected with the name of the head of the department, Professor Mykola Serhiyovych Skrypnikov.

Olena Mykolaivna began engaging in scientific work in her student years and actively continued it at the Department of Operative Surgery and Topographic Anatomy. Not studying at a postgraduate school but combining the work of a senior teacher with scientific activity, in 1990, Olena Mykolaivna successfully defended her candidate's thesis for the degree of Candidate of Medical Sciences.

In January 1992, Olena Mykolaivna was elected to associate professor of the department. At the same time, she was appointed to the position of deputy head of the department for scientific work.

Her attitude to official duties and scientific work was always an example for everyone and was positively evaluated by the scientific department of the academy. Olena Mykolaivna was constantly engaged in scientific work, which enabled her to defend her Doctor of Medical Sciences dissertation in 2001 successfully. After defending her doctoral thesis in December 2001, she was transferred to the department's professor position.

In 2002, for her significant contribution to industrial, scientific and social activities, Professor Olena Mykolaivna Pronina was awarded the "Excellence of Education of Ukraine" sign by the Ministry of Education and Science of Ukraine.

In 2003, by the decision of the attestation commission of the Ministry of Education and Science of

Ukraine, Olena Mykolaivna Pronina was awarded the academic title of professor. In May 2007, according to the competition, she took the position of the head of the Department of Operative Surgery and Topographic Anatomy.

With great energy, she continued to implement all those developments that were implemented by her teacher and supervisor, Professor Skrypnikov M.S. She carried out significant work on improving educational, scientific and educational work. As a personal example, Olena Mykolaivna involved all department employees in active participation in academic, scientific, and public work, both within the department and faculty and the entire university.

Under the editorship of professors O.M. Pronina and V.I. Pivtorak, the National textbook "Topographic Anatomy and Operative Surgery" was published for students of the stomatological faculties of the Medical University of Ukraine. Olena Mykolaivna is a co-author of books and teaching methods on clinical, topographical anatomy and operative surgery. Currently, Professor Pronina O.M. published about 430 scientific works. Under her leadership, one dissertation for the Doctor of Medical Sciences degree and eight dissertations for the degree of Candidate of Medical Sciences were successfully defended. She is the supervisor of the PhD degree students. Professor Pronina's scientific activity is related to the study of the patterns of morphogenesis of organs, tissues and vascular and nervous formations of the body in normal, experimental conditions and under the influence of external factors, as well as morpho-experimental substantiation of the effect of new surgical suture materials when used in clinical practice. So, her student, Avetikov D.S., in his doctoral dissertation, topographically substantiated the lifting and mobilization of flaps during plastic and reconstructive operations on the head. S. V. Honchar studied the morphology of kidney tissues after experimental nephrotomy using various absorbable surgical threads. S.M. Sovgyria and Y.M. Dovbnya studied the morpho-functional features of the structural elements of the mucous membrane of the sphenoid and frontal sinuses. Dissertation student Koptev M.M. researched the structural changes in rats' lungs under experimental stress. All these studies have theoretical and significant practical significance, evidenced by their comprehensive implementation in educational, scientific and medical work.

For many years, Professor Pronina has been a member of the "Human Morphology" problem commission and is a member of the approval board No. 1 for the defence of candidates and doctoral theses at her native university. For many years, Olena Mykolayivna has been the deputy editor-in-chief of the professional journal "Bulletin of Problems in Biology and Medicine". The entire burden of preparation for the publication of this journal rests on the conscience, honesty and devotion of Olena Mykolaivna. Scientists from all higher medical institutions in Ukraine are publishing their research materials in the journal. Therefore, it can be confidently stated that Olena Mykolaivna is widely known among morphologists in Ukraine and the near abroad.

The awarding of the title of Academician of the International Academy of Integrative Anthropology in 2007 confirms Olena Mykolaivna's achievements in developing morphological sciences.

In 2015, Professor O.M. Pronina, in connection with the retirement age, voluntarily left the department's management and continued working as a professor at the department.

Today, Professor Olena Mykolayivna Pronina is celebrating her 65th anniversary with a high rise of great creative energy, a desire to improve the quality of scientific research at the modern level, to activate public work, to implement all those tasks and directions that were initiated by her teacher and head, academician Mykola Serhiyovich Skrypnikov.

Employees of the Department of Anatomy with Clinical Anatomy and Operative Surgery, as well as scientists of the Poltava branch of SS AGET of Ukraine, sincerely congratulate Elena Mykolaivna Pronina on her 65th anniversary and wish her great inspiration, success in her future work, good health and feminine charm.

***The editors of the journal
"Bulletin of Problems in Biology and Medicine"
express their congratulations.
We wish you happiness, good health,
well-being, inspiration, optimism
and new creative successes!***

DOI 10.29254/2077-4214-2023-3-170-8-11

UDC 611.9 + 616⁻089(092)

*Білаш С. М., Коптев М. М., Пирог-Заказникова А. В., Кононов Б. С., Донченко С. В.,
Олексієнко В. В., Олійніченко Я. О., Мамай О. В.*

ПРОФЕСОР ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА ПРОНІНА

(До 65-річчя з дня народження)

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава, Україна)

s.bilash@pdmu.edu.ua

7 серпня 2023 року виповнилося 65 років з дня народження професора кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією ПДМУ Олени Миколаївни Проніної.

Олена Миколаївна народилася у місті Харкові у сім'ї службовця. Її батьки працювали на Харківському тракторному заводі. Батько очолював один з цехів цього заводу, а мати працювала на посаді інженера-технолога ХТЗ.

Після закінчення середньої школи вона виявила бажання поступити на лікувальний факультет до Харківського державного медичного інституту. Після першої невдалої спроби поступити до цього інституту Олена Миколаївна влаштовується працювати на посаду санітарки операційного блоку 25-ої клінічної лікарні в м. Харків, де працювала протягом двох років.

Протягом 1977-1978 року, у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем, Олені Миколаївні довелося працювати робочою інструментального відділу Харківського тракторного заводу. Але увесь цей час її не полишала мрія оволодіти професією лікаря, тому доля привела Олену Миколаївну до Полтави, у стіни Полтавського медичного стоматологічного інституту. Після співбесіди вона була зарахована слухачкою підготовчого відділення, після закінчення якого із відмінними результатами у 1979 році, Олена Миколаївна стала студенткою першого курсу медичного факультету Полтавського медичного стоматологічного інституту. Таким чином, після закінчення школи до досягнення своєї мети в її житті пройшло чотири роки.

За період навчання на медичному факультеті Олена Миколаївна проявила себе здібною і цілеспрямованою студенткою, постійно поєднувала своє відмінне навчання з активною участю в громадській роботі на курсі і факультеті.

У 1985 році вона блискуче закінчила навчання в інституті з червоним дипломом і рішенням Вченої Ради інституту була рекомендована на наукову роботу.

Доля її подальшого життя була тісно пов'язана з кафедрою оперативної хірургії і топографічної анатомії, яку очолював академік М.С.Скрипніков, який одночасно був ректором інституту.

До громадських доручень Олена Миколаївна завжди ставилася з великою відповідальністю, що гар-

увало її як особистість і формувало до роботи в майбутньому як керівника.

Ще в студентські роки Олена поєднувала відмінне навчання, громадську роботу і працювала на посаді препаратора кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії.

По закінченню навчання на медичному факультеті Олена Миколаївна була зарахована на посаду старшого лаборанта кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії, а в 1987 році за конкурсом була обрана на посаду асистента рідної кафедри. За роки роботи на посаді асистента кафедри вона зарекомендувала себе лише з позитивного боку. Ось чому в 1991 році

її обирають на посаду старшого викладача кафедри. Увесь період роботи на кафедрі Олена Миколаївна працювала над підвищенням власної педагогічної майстерності і формуванням себе як науковця.

Становлення Олени Миколаївни, як викладача і вченого було невід'ємно пов'язане з іменем завідувача кафедри, професора Миколи Сергійовича Скрипнікова.

Науковою роботою Олена Миколаївна почала займатися ще в студентські роки і активно продовжила її працюючи на кафедрі оперативної хірургії і топографічної анатомії. Не навчаючись в аспірантурі, а поєднуючи роботу старшого викладача з науковою діяльністю, Олена Миколаївна в 1990 році успішно захистила кандидатську дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук.

3 січня 1992 року за конкурсом Олена Миколаївна була обрана на посаду доцента кафедри. Одночасно її призначили на посаду замісника завідувача кафедри з наукової роботи.

Її ставлення до службових обов'язків, наукової роботи, завжди було прикладом для всіх і позитивно оцінювалося науковим відділом академії. Олена Миколаївна постійно займалась науковою роботою, що дало їй змогу в 2001 році успішно захистити дисертацію на здобуття наукового ступеню доктора медичних наук. Після захисту докторської дисертації в грудні 2001 року вона була переведена на посаду професора кафедри.

У 2002 році за великий внесок у виробничу, наукову і громадську діяльність професор Проніна Олена Миколаївна буда удостоєна знака «Відмінник освіти України» Міністерства освіти і науки України.

В 2003 році рішенням атестаційної комісії Міністерства освіти і науки України Олені Миколаївні Проніній було присвоєне вчене звання професор. У травні 2007 року за конкурсом вона зайняла посаду завідувачки кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії.

Із великою енергією вона продовжила втілювати в життя всі ті напрацювання, які в свій час впровадив її учитель і керівник, професор Скрипніков М.С. Вона провела значну роботу по удосконаленню навчальної, наукової та виховної роботи. Особистим прикладом Олена Миколаївна залучала всіх співробітників кафедри до активної участі в навчальній, науковій, виховній та громадській роботі, як в межах кафедри та факультету, так і всього університету.

За редакцією професорів О.М.Проніної та В.І.Півторака було видано Національний підручник «Топографічна анатомія та оперативна хірургія» для студентів стоматологічних факультетів медичних ВДНЗ України. Олена Миколаївна є співавтором низки підручників та навчально-методичних посібників з клінічної, топографічної анатомії та оперативної хірургії. На сьогодні професором Проніною О.М. опубліковано близько 430 наукових робіт. Під її керівництвом успішно захищена 1 дисертація на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук і 8 дисертацій на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук. Є керівником здобувачів ступеня доктора філософії. Наукова діяльність професора Проніної пов'язана із дослідженням закономірностей морфогенезу органів, тканин та судинно-нервових утворів організму в нормі, експерименті та під дією зовнішніх чинників, а також морфо-експериментальним обґрунтуванням дії нових хірургічних шовних матеріалів при використанні їх в клінічній практиці. Так, її учень Аветіков Д.С. у своїй докторській дисертації топографоанатомічно обґрунтував підйом та мобілізації клаптів при виконання пластичних та реконструктивних операцій на голові. С.В.Гончар вивчав морфологію тканин нирки після експериментальної нефротомії з використанням різних розсмоктувальних хірургічних ниток. С.М.Совгіря та Ю.М.Довбня вивчали морфо-функціональні особливості структурних елементів слизової оболонки клиноподібної та лобової пазух. Дисертант Коптев М.М. досліджував структурні зміни, які виникають у легенях щурів

при експериментальному стресі. Усі ці дослідження мають не лише теоретичне, а й вагомим практичне значення, про що свідчить їх широке впровадження у навчальну, наукову та лікувальну роботу.

Протягом багатьох років професор Проніна була членом РПК «Морфологія людини», є членом апробаційної ради №1 із захисту кандидатських і докторських дисертацій в рідному університеті. Багато років Олена Миколаївна є заступником головного редактора фахового журналу «Вісник проблем біології і медицини». Весь тягар підготовки до друку цього журналу лежить на совісті, чесності і відданості Олени Миколаївни. До неї постійно звертаються вчені із усіх вищих медичних закладів України з питань публікації в журналі матеріалів власних досліджень. Тому можна впевнено стверджувати, що ім'я Олени Миколаївни широко відоме серед вчених-морфологів України і близького зарубіжжя.

Підтвердженням досягнень Олени Миколаївни в розвитку морфологічних наук є присудження їй звання академіка Міжнародної академії інтегративної антропології в 2007 році.

У 2015 році професор Проніна О.М., у зв'язку з пенсійним віком за власним бажанням залишила керівництво кафедрою і продовжила працювати на кафедрі на посаді професора.

Сьогодні професор Проніна Олена Миколаївна зустрічає свій 65-річний ювілей з високим підйомом великої творчої енергії, прагненням до покращення якості наукових досліджень на сучасному рівні, активізації громадської роботи, втілення у життя всіх тих задач і напрямків, які в свій час були започатковані її вчителем і керівником, академіком Миколою Сергієвичем Скрипніковим.

Співробітники кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією, а також науковці Полтавського осередку НТ АГЕТ України щиро вітають Олену Миколаївну Проніну з 65-річним ювілеєм і бажають їй великого натхнення, успіхів у подальшій роботі, міцного здоров'я і жіночої чарівності.

Свої вітання висловлює редакція журналу «Вісник проблем біології і медицини». Зичимо щастя, міцного здоров'я, благополуччя, натхнення, оптимізму та нових творчих успіхів!